

ÇÖZÜMLER

1. Cümledeki anlam bütünlüğüne bakıldığında bir deneyimin başkalarına da ulaşması yani yaygınlaşması vurgulanıyor. İkinci boşluk içinse fotoğraf paylaşımının yaygınlaşmasının her şeyin paylaşılacak ve başkaları için sergilenecekmiş gibi tasarlanmasından bahsedilmektedir.

Cevap: E

2. Altı çizili sözle deneme türü için, samimi bir anlatımdan söz edilmektedir. "Teklifsizlerdir, resmiyetten nefret ederler." denilerek bu durum desteklenmiştir. Yani deneme türünde yazar, düşüncelerini serbest ve özgür bir biçimde dile getirir.

Cevap: D

3. Cümlede vurgulanmak istenen, sanatçının dış yönlendirmelerden uzaklaşıp iç dünyasına yönelmesidir.

Cevap: B

4. I. cümlede gerçek ile kurmaca arasındaki sınırın kişiden kişiye değiştiği söyleniyor. ✓
 II. cümlede sınırın belirgin olduğunu düşünenlere Londra'daki evi gezmeleri öneriliyor yani yazar bir öneride bulunuyor. ✓
 III. cümlede gerçekte yaşamamış bir karakterin (Sherlock Holmes'un) bir eve yerleştirilmesinden söz ediliyor. Yani hayalî bir varlık mekânsal düzleme oturtulmuş. ✓
 IV. cümlede müzeyi gezmenin ziyaretçilere hikâyenin içine girme şansı verdiği söyleniyor. Burada daha çok ziyaretçinin kurmacanın içine çekilmesinden söz ediliyor. Bu nedenle gerçekliğin yeniden üretilmesinden bahsedilmiyor. ✗
 V. cümlede kurmacanın gerçekliğe nüfuz ettiği belirtiliyor. Yani kurmaca ile gerçek arasında ilişki olduğu söylenebilir. ✓

Cevap: D

5. • Gülün Adı'nın → Özel eser ismi olduğu için ayrılır.
 • 1950'li → Sayılara gelen ek kesmeyle ayrılır.
 • RAI'nın → Kısaltmalara gelen ek kesmeyle ayrılır.
 • Corriere della Sera'da → Özel gazete ismi olduğu için gelen ek kesmeyle ayrılır.
 • Bologna Üniversitesi'nde → Kurum ve kuruluş adlarına gelen ekler kesme işaretiyle ayrılmaz, dolayısıyla yanlışlık yapılmıştır.

Cevap: E

6. "çat kapı, fırdöndü, albenileri, cezbetmek" sözcükleri bitişik yazılarak doğru kullanılmıştır fakat. Camgöbeği bitişik yazılması gerekirken ayrı yazılarak yanlışlık yapılmıştır.

Cevap: C

7. • kitabında → kitap-ı-n-da: b sesi p sesine dönüşerek ünsüz benzeşmesi olmuştur.
 • karşılaştığı → karşılaştık-ı: k sesi ğ sesine dönüşerek ünsüz yumuşamasına uğramıştır.
 • sarmalıyor → sarmala-yor: a sesi kendinden sonra gelen yor eki nedeniyle ı sesine dönerek ünlü daralmasına uğramıştır.
 • ufacık → ufak-cık: aldığı küçültme ekiyle beraber k sesini yitirince ünsüz düşmesi yaşanmıştır.
 Fakat parçada ünlü düşmesine örnek yoktur.

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

8. A, B, C, D seçeneklerinde öge sıralanışı; Özne-Belirtili Nesne- Yüklem- Dolaylı Tümleç şeklindedir. Fakat E seçeneğinde Özne-Zarf Tümleci-Yüklem-Belirtili Nesne-Dolaylı Tümleç şeklindedir.

• Tatlı bir esintiyle etrafa yayılan çiçeklerin koku
Özne
kuşu bir Akdeniz şehrinin nasıl alabileceğini
Belirtili Nesne
düşündürdü bana.

Y D.T

• Gün gelip de eli ekmek tutan bu genç adam
Özne
yardımlarını esirgememişti güzlim köy çocuklarından.
B'li N. Y D.T

• Yazmaktan usanmayan bu şair sevginin en büyük
Özne B'li N.
değer olduğunu anlatacak bütün insanlığa
Y D.T

• Sabah vakti ufukta beliren gün ışığı yeni bir günün
Özne B'li N.
umut ve heyecanını hissettiriyordu şehrin
Y D.T
sakinlerine.

• Annesinin kendisine verdiği öğütleri dikkatle
dinleyen çocuk asla çıkarmazdı onları aklından.
Özne Z.T Y B'li N. D.T

Cevap: E

9. yetecek → -ecek: sıfat fiil
bulunan → -an: sıfat fiil
okunur → -ur: sıfat fiil
baktığım → bak-dık: sıfat fiil
IV. cümlede bir sıfat fiil yoktur.

Cevap: D

10. Sürükleyerek → -erek: zarf fiil grubu

Değiştirebileceğini/anlatabileceğini → -ecek/-acak: sıfat fiil, fiilimsi

Dostoyevski'nin kahramanlarından: belirtili isim tamlaması

unutulmaz yazar: sıfat tamlaması

Metinde herhangi bir edat grubu yer almamıştır.

Cevap: A

11. Bir ressamın paleti kadar renkli...: kadar: edat

Denizi rengârenk boyar...: rengârenk: zarf

Bu cümbüşün içinde...: bu: işaret sıfatı

Çağırır kendine: kendine: zamir

O hâlde sıralama: edat-bağlaç-sıfat-zamir

Cevap: A

12. "İstanbul'da tarihi bir başka güzel seyredersiniz." cümlesinde karşılaştırmaya, "eşi benzeri olmayan bir edayla.." ifadesiyle kişileştirmeye, "...çeşmeler âdeta tarihin sessiz şahitleridir." cümlesiyle benzetmeye, Topkapı Sarayı ile örneklemeye yer verilmiştir. Fakat parçada tanımla cümlesi yer almamaktadır.

Cevap: D

ÇÖZÜMLER

13. Parçanın ana düşüncesi, modern edebiyatta alışılmış tiplerin yıkılmasıdır ve bunun örneği olarak Madame Bovary anlatılır. I, II ve IV. cümleler bu ana düşüncüyü desteklemektedir fakat III. cümle, Emma'nın yaşadığı çevreyi ayrıntılandırarak konuyu farklı bir yere çekmektedir.

Cevap: C

14. Parçada I, II ve IV. cümleler havaalanındaki ekranlar ve uçuş bilgileri üzerinden bir anlatım kurarken V. cümle bu ekranlardaki yazıların insanlara hissettirdiklerini açıklayarak anlam bütünlüğünü tamamlamaktadır. Ancak III. Cümlede konu bütünlüğünden uzaklaşır. Bu nedenle anlamlı bir bütün oluşturmak için III ve V cümlelerinin yer değiştirmesi gerekir.

Cevap: D

15. Parçada I ve II. cümlelerde duyguların denetimiyle ilgili genel bir değerlendirme yapılmıştır. III ve IV. cümlelerde bu durum ülkelerin gelişimi üzerinden somutlaştırılmıştır. Ancak V. cümle, konuyu toplumsal yapı ve "uygarlığı başkalarına aktarma" düşüncesine taşıyarak yeni bir boyut açarak farklı bir açıklama alanına geçmiştir. Bu nedenle paragraf ikinci bir düşünceye V. cümleyle başlamaktadır.

Cevap: C

16. Parçada Amerika kıtasındaki insanların toprağı bilinçsizce kullanıp verim düştüğünde başka yerlere yöneldiklerinden bahsedilmektedir. Mevcut zenginliklerini geliştirmek yerine onu hızla tüketerek ilerledikleri vurgulanmaktadır. Bu düşüncüyü en iyi tamamlayan ifade, doğal zenginliği ele geçirip tüketim ve daha sonra da değişim bölgeleri istilâ etmişlerdir anlamını veren A seçeneğidir.

Cevap: A

17. Parçada "Kral öldü, yaşasın yeni Kral!" sözüyle tahta çıkışın sürekliliğinden bahsedilmektedir. Bunun ardından Napolyon'un kendini imparator ilan edip taç giymesi örneği verilmektedir. Ancak metinde önemli olanın yenilikten çok geleneğin devamı olması vurgulanmaktadır.

Cevap: C

18. Parçanın girişinde Huizinga'nın *Orta Çağ'ın Gün Batımı* adlı kitabının 1919'da yayımlandığı, Hollanda'da büyük ilgi gördüğü, farklı dillere çevrildiği ve okuyucuya Orta Çağ'ın atmosferini hissettirdiği anlatılıyor. Yani eser hem etkili olmuş hem de başka dillere çevrilerek geniş bir alana yayılmıştır.

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

19. Parçada Trobriand halkının kurallara körü körüne boyun eğmekten ziyade bu kuralların deneyimle doğrulandığı ve akılcıca benimsendiği için uyguladıkları belirtiliyor. Ayrıca onların, kurallara uymazlarsa başkalarının gözünde komik ya da kaba duruma düşeceklerini bildikleri için bu kurallara uydukları da belirtiliyor. Yani kurallara uyma tutumunda kişisel itibar ve çıkarı koruma düşüncesi etkilidir.

Cevap: C

20. Parçada Nuri Bilge Ceylan'ın filmlerindeki kahramanların yerleşememe, yersiz yurtsuzluk hissi, gitme isteği ve yaşadığı yerle arasına mesafe koyma gibi ortak yönleri ele alınmıştır. Verilen film örnekleri ve alıntılar da bu ortak özelliği desteklemek için kullanılmıştır. Teknik özelliklerden ya da taşra-şehir çatışmasının kurgusundan ziyade karakterlerin ortak niteliğinden söz ediliyor

Cevap: A

21. Tırnak içindeki ifade, kişinin ufku fark edip gitme isteği duyduğu anda yaşadığı yerle arasında bir mesafe oluştuğunu anlatır. Yani insan artık bulunduğu yere eskisi gibi ait hissedemez, bir kopuş ve uzaklaşma yaşar. Bu da taşra insanının yaşadığı yere yabancılaşmasını ifade eder.

Cevap: A

22. Parçada biyografi yazarının balık ağının deliklerine takılanları seçip ayırdıcasına yazdığı belirtiliyor. Ayrıca yazarın neleri içeri alacağı tercihini kendi biyografisi anlayışının belirlediği vurgulanıyor. Yani yazar, elindeki tüm malzemeyi kullanmak zorunda değildir. Bazı bilgileri bilinçli olarak dışarıda bırakabilir.

Cevap: C

23. Parçada yazarın hangi bilgileri seçeceğini ve hangilerini dışarıda bırakacağını kendi anlayışına göre belirlediği ifade ediliyor. Bu da biyografi yazımında içeriğin oluşum sürecinin yazarın tercih ve kontrolünde olduğunu göstermektedir.

Cevap: C

24. Parçada Tarkovski'nin özgün bir sinema dili geliştirdiği, Bergman gibi önemli yönetmenler tarafından takdir edildiği ve filmlerinin izleyicide hem hayranlık hem de itici duygular uyandırdığı belirtiliyor. Bu bilgilerden A, C, D ve E seçeneklerine ulaşılabilir. Ancak Tarkovski'nin kendisini modern sinema sanatçılarından farklı bir yerde konumlandığına dair bir ifade yoktur. Dolayısıyla metinde böyle bir öz değerlendirilmesinden söz edilemez.

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

25. Parçada yazar, Tarkovski'nin sinema sanatındaki yerini aktarırken nesnel bir değerlendirmeden çok kişisel bir bakış açısı kullanmıştır. "hayranlık uyandıran eserler", "mucize", "ruhun ulaşamayacak kadar uzak köşelerini titretebilecek" gibi ifadeler öznel niteliktedir ve parçanın yazarının yorumlarını içerir. Ayrıca filmlerinin bazı izleyiciler için huzur verici bir estetik yolculuk, bazıları için ise itici ve patolojik bir yoğunluk olarak algılandığını belirtmesi de yazarın değerlendirmeye dayalı bir bakış açısı benimsediğini gösterir. Bu nedenle metnin yazarı, Tarkovski'nin sinema sanatına katkısını tartışırken öznel bir tavır sergilemiştir.

Cevap: A

26. Parçadaki altı çizili ifade, Tarkovski'nin başkalarının dile getirmekte zorlandığı duyguları ve düşünceleri doğal ve içten bir biçimde sinemaya akatarabildiğinden bahsedilmektedir.

Cevap: B

27.

	3 tane köfte	3 tane mantı	2 tane pırasa
Y	2 Dilara, Emre	2 Gamze, Feyza	1 Bahar
Z	1 Hakan	1 Arda	1 Ceren

Dilara Y şubesinde olduğu için elenir. Z şubesinde Pırasa olmalı. Mantık yürütüldüğünde Z şubesinde birden fazla kişi olabilir. Verilen durumlara göre Arda ve Hakan Z şubesinde olabilir.

Cevap: D

28. Dilara (Köfte) ve Bahar (Z şubesinde pırasa olma ihtimali yüksek) gibi veriler dikkate alındığında Emre ve Gamze'nin hangi yemekleri yediği kurallar gereği diğerleriyle eşleşmeleri durumunda kesinleşir.

Cevap: D

29. Emre Y şubesinden sipariş vermişse Hakan Z şubesinden ya da Hakan Y şubesinden sipariş vermişse Emre Z şubesinden sipariş vermiştir. Dolayısıyla Emre ve Hakan'ın ikisi de kesinlikle aynı şubeden sipariş veremez.

Cevap: B

30. Arda ve Ceren aynı şubeden (Z şubesinden) sipariş vereceğinden Bahar Y şubesinden sipariş verir. Bahar ve Dilara'nın ikisi de Y şubesinden yemek siparişi verdiği için E seçeneği doğrudur.

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

$$31. \frac{13}{7} \cdot \frac{\frac{49}{5}}{\frac{169}{10}} = \frac{13}{7} \cdot \frac{49^7}{5} \cdot \frac{16^2}{169_{13}} = \frac{14}{13}$$

Cevap: B

$$32. \frac{100}{16} \cdot \frac{0,38}{0,95} = \frac{100}{16} \cdot \frac{38}{95}$$

$$= \frac{25}{4} \cdot \frac{2}{5}$$

$$= \frac{5}{2} = 2,5$$

Cevap: E

$$33. \frac{(121-41) \cdot (121+41)}{6^4 \cdot 5}$$

$$\frac{80 \cdot 162}{2^4 \cdot 3^4 \cdot 5} = \frac{80 \cdot 162}{80 \cdot 81} = 2$$

Cevap: A

$$34. \frac{\sqrt{24} \cdot (\sqrt{3}-1)}{4} + \frac{2 \cdot (\sqrt{6} + \sqrt{2})}{4}$$

$$= \frac{\sqrt{6} \cdot (\sqrt{3}-1) + \sqrt{6} + \sqrt{2}}{2}$$

$$= \frac{\sqrt{18} - \sqrt{6} + \sqrt{6} + \sqrt{2}}{2}$$

$$= \frac{4\sqrt{2}}{2} = 2\sqrt{2}$$

Cevap: B

$$35. AB4 = 44.4 + B$$

$$176 + B = 4 + 100A + 10B$$

$$172 = 100A + 9B$$

$$\begin{array}{cc} \downarrow & \downarrow \\ 1 & 8 \end{array}$$

$$A + B + C = 1 + 8 + 4 = 13$$

$$C = 4$$

Cevap: A

$$36. \text{ a tek}$$

$$\text{ c çift}$$

$$\text{ b çift}$$

$$\text{ I. } T \cdot \text{Ç} = \text{Ç}$$

$$\text{ II. } T \cdot \text{Ç} = \text{Ç}$$

$$\text{ III. } \text{Ç} \cdot T = \text{Ç}$$

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

37. $3x + 8 = 4 + 2y = 2z - 8 = 17$

$$z = \frac{25}{2}$$

$$y = \frac{13}{2}$$

$$x \cdot \left(\frac{3x+16}{2} - \frac{3x+4}{2} \right) = 18$$

$$\Rightarrow x \cdot 6 = 18$$

$$\Rightarrow x = 3 \text{ olur.}$$

$$x + y + z = \frac{25}{2} + \frac{13}{2} + 3 = 19 + 3 = 22$$

Cevap: C

38. $2^{81} + 5 \cdot 2^{72} = a \cdot 2^{72} + 5 \cdot 2^{72}$
 $a = 2^9$

Cevap: C

39. I. $x < z < y \rightarrow 1 < 2 < 3 \rightarrow \frac{1}{2} = 0,5$

II. $y < x < z \rightarrow 1 < 2 < 3 \rightarrow \frac{-2}{-1} = 2$

III. $y < z < x \rightarrow 1 < 2 < 3 \rightarrow \frac{-1}{-2} = 0,5$

Cevap: D

40. $|n - 4| = 7 \rightarrow n = 11, -3$

$$|n + 6| = 7 \rightarrow n = 1, -13$$

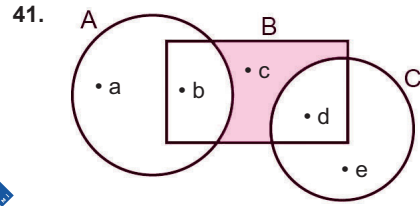
$$n - 4 = n - 6$$

$$2n = -2$$

$$n = -1$$

$$-3 + \underbrace{11 - 13}_{-2} + 1 - 1 = -5$$

Cevap: C

Şekildeki gibi her bölgeyi temsilen eleman seçelim.

I. $(B \setminus A) \cap (B \setminus C) = \{c, d\} \cap \{b, c\} = \{c\}$

II. $(B \setminus C) \setminus A = \{b, c\} \setminus \{a, b\} = \{c\}$

III. $(A \cup B \cup C) \setminus ((A \cup C) \cap B)$
 $= \{a, b, c, d, e\} \setminus \{b, d\} = \{a, c, e\}$

Cevap: B

42. $1 \star 9 = 9 + 1 = 10$

$$10 \Delta 4 = \frac{10^4}{4}$$

$$= \frac{10000}{4}$$

$$= 2500$$

Cevap: D

ÇÖZÜMLER

43. Sayıları 304, 430, 234 biçiminde aldığımızda
234 sayısı 3 ile, 304 sayısı 4 ile, 430 sayısı 5 ile tam
bölünür.

$$A + B = 0 + 4 = 4$$

Cevap: A

44.

$$\begin{array}{r} 17 \\ - 3 \\ \hline 14 \end{array}$$

$$14 : 2 = 7$$

4 (2) 4 (2) 4 (2) 4 (2) 4 (2) 4 (2) 4 (2) 4 (3)

17 satır boş

$$6 \cdot 7 + 7 = 49$$

Cevap: A

45.

N	I	S
0 birim	1 L = 50 bin	1 L = 60 birim
x L	(30 - 3x) L	2x L

$$0 + 50 \cdot (30 - 3x) + 60 \cdot 2x = 1380$$

$$150 - 15x + 12x = 138$$

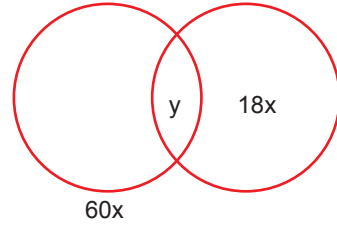
$$12 = 3x$$

$$x = 4 \rightarrow 30 - 12 = 18$$

Cevap: E

46. Tamami = 100x

$$1. \text{ halı} = 60x$$

$$(y + 18x) \cdot \frac{2}{5} = y$$

$$2y + 36x = 5y$$

$$\Rightarrow y = 12x \text{ olur.}$$

$$60x + 30x = 90x$$

$$10x = 3$$

$$x = \frac{3}{10}$$

İkinci halı $30 \cdot \frac{3}{10} = 9 \text{ m}^2$ olur.

Cevap: B

47. $8x + y = (3x + y) \cdot 2$

$$7x + y = 45$$

$$2x = y$$

$$7x + 2x = 45$$

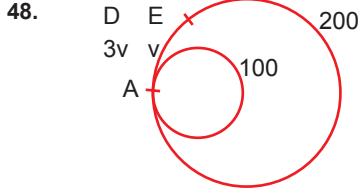
$x = 5$

$$35 + y = 45$$

$$y = 10$$

Cevap: D

ÇÖZÜMLER

$$200 + 100 + 150 = 450 \text{ m olur.}$$

Cevap: E

49. $A + B = 16$
 $B + C = 13$
 $A + B + C = 23 \Rightarrow 16 + C = 23$
 $C = 7$
 $B = 6$
 $A = 10$
 $B < C < A \Rightarrow \text{Bülent} - \text{Ceyda} - \text{Ali olur.}$

Cevap: D

50. Ana giriş $\rightarrow 5$ adet $\rightarrow 2$
Yan giriş $\rightarrow 3$ adet $\rightarrow 1$

$$\left(\binom{5}{2} + \binom{5}{3} + \binom{5}{4} \right) \cdot \left(\binom{3}{1} + \binom{3}{2} \right)$$

$$(10 + 10 + 5) \cdot (3 + 3)$$

$$25 \cdot 6 = 150$$

Cevap: C

51. $5 + 6 = 11 \rightarrow D = 2$
 $6 + 8 = 14 \rightarrow E = 5$
 $DE = 25$

Cevap: B

52. $A + B = 4, 13$
 $B + C = 3, 12$
Bu eşitliklere göre en büyük ABC sayısı 948 dir.
 $A + B + C = 9 + 4 + 8 = 21$ olur.

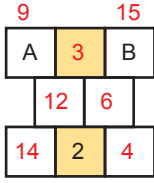
Cevap: A

53. $K + 8 = 2, 11 \rightarrow K = 3$
 $8 + L = 4, 13 \rightarrow L = 5$
 $K + L = 3 + 5 = 8$

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

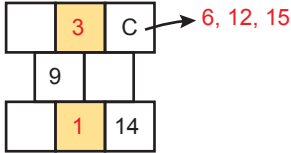
54.

$$A + B = 9 + 15 = 24$$

Cevap: E

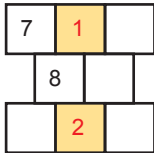
55.

Sarı bölme 9 sayısının bölenlerini yazmalıyız. Bu bölenler 3 ve 1 dir. Altındaki sarı bölme 1, üsttekine de 3 yazmalıyız. C sayısı 6, 9 ve 15 olabilir.

Cevap: B

56.

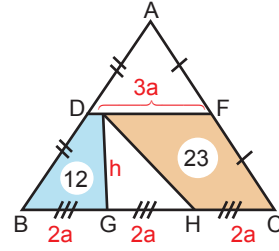
8 sayısını bölenler 1, 2, 4

4, 6, 10, 12, 14

$$\frac{5 \cdot 4}{20} \cdot \frac{3 \cdot 8}{24} = 480$$

Cevap: E

57.

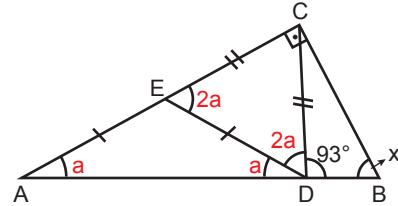

$$\begin{aligned} (2a + |DE|) \cdot h &= 24 \\ + (2a + |EF|) \cdot h &= 46 \\ \hline (4a + 3a) \cdot h &= 70 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \frac{2ah}{2} &= 10 \\ a \cdot h &= 10 \end{aligned}$$

Cevap: D

58.

$$3a = 87^\circ$$

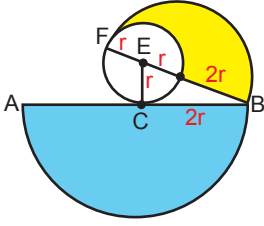
$$a = 29^\circ$$

$$\begin{aligned} 90^\circ \\ - 29^\circ \\ \hline 61^\circ \end{aligned}$$

Cevap: A

ÇÖZÜMLER

59.

$$\frac{1}{2} \cdot \pi (4r^2 - r^2) = 6$$

$$\pi \cdot 3r^2 = 12$$

$$\pi r^2 = 4$$

$$\frac{1}{2} \cdot \pi \cdot 8r^2 = 4\pi r^2$$

$$= 4 \cdot 4 = 16 \text{ br}^2$$

Cevap: D

60.

$$\left(k, \frac{k}{2}\right) \rightarrow \left(\frac{k}{2}, \frac{k}{4}\right)$$

↓

$$k + \frac{3k}{4} = 21$$

$$7k = 4 \cdot 21$$

$$k = 12$$

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

1. İlk Türk devletlerinde devlet teşkilatı ve yönetim anlayışından ziyade toplumsal yaşam ve inanışla ilgili olan kavram kurgandır. Kurgan mezar, Yabgu devletin batı kısmının yöneticisi, İlteber hükümdar ünvanı, Aygucı başbakan-vezir, Tarhan ise general-ordu komutanı olarak kullanılmıştır.

Cevap: B

2. Türk İslam devletlerinde Müslüman olmayanların tasarrufundaki arazilere haraci arazi denilmektedir. Has arazi hanedan mensuplarına ait arazi, İktâ arazi geliri devlet görevlilerine maaş karşılığı verilen topraklar, mevat arazi ıssız ve boş olan arazi, metruk arazi ise terk edilmiş topraklardır.

Cevap: A

3. Sultan Melikşah hakkında verilen bilgide onun hoşgörülü bir yönetim anlayışına sahip olmasına ve bu şekilde birçok yeri egemenlik altına almasına vurgu yapılmıştır. Dolayısıyla yönetim anlayışının sınırların genişlemesinde etkili olduğu yorumuna ulaşılabılır.

Cevap: C

4. Verilen bilgilerde Osmanlı Devleti'nin Bizans'taki taht kavgalarından yararlanarak Rumeli'ye geçmesi anlatılmıştır. Bu gelişmeler Orhan Bey Dönemi'nde yaşanmıştır.

Cevap: D

5. Nizam-ı alem düşüncesi İslam düşüncesi doğrultusunda ülke topraklarında düzeni ve huzuru sağlama idealidir. Bu düşüncenin bir gereği olarak Fatih Kanunnamesi'nde, devletin iç karışıklıklara düşerek parçalanmasına meydan verilmemesi için kardeş katli meşrulaştırılmıştır.

Cevap: C

6. Osmanlı Devleti'nde İslam hukuku çerçevesinde alınan şer'i vergiler öşür, haraç ve cizye yer almaktadır. Verilen diğer vergiler ise örfi vergiler arasındadır.

Cevap: D

7. Mâlikâne-dîvânî sistemi Osmanlılar'da devlete ait toprakların askerî ve idarî gayelerle tahsisine dayalı sistemdir. Dolayısıyla şenlendirme politikasına örnek gelişmeler arasında gösterilemez.

Cevap: E

8. Osmanlı Devleti'nde eğitim, adalet ve din işlerinden sorumlu ilmiye sınıfının görev ve yetkileri arasında eğitim-öğretimin yürütülmesi ve davaların görülmesi yer almaktadır. Mukataaların yönetilmesi ise kalemiye sınıfının görev ve yetkileri arasında yer almaktadır.

Cevap: D

ÇÖZÜMLER

9. II. Mahmut'un kıyafet kanunu yayımlaması ıslahat çalışmalarını askerî alanla sınırlamadığını gösterir. Sarık ve cübbeyi ancak ilmiye sınıfının taşıyabilecek olması ulemanın kıyafetlerinde değişiklik yapmadığını gösterir. Kanun çıkarması da yenilikleri hukuka dayandırdığını gösterir. Dolayısıyla her üç öncüle de ulaşılabilir

Cevap: E

10. Tanzimat Fermanı ve Kanunuesasi ile toplumda din farkı gözetilmeksizin yeniliklere gidilmiştir. Ancak Sened-i İttifak ayanlarla yapılan bir sözleşmedir.

Cevap: B

11. İkdam gazetesinde verilen bu haberde 1908 yılında demokrasi ve özgürlükler doğrultusunda yapılan bir ıslahat haberi anlatılmıştır. Dolayısıyla 1908 yılındaki bu gelişme II. OMeşrutiyet'in ilanıdır.

Cevap: E

12. Goeben ve Breslau gemilerinin Osmanlı'ya sığınması sonucu Yavuz ve Midilli isimlerini alarak Türk bayrağı çekmesi sonucu Rus limanlarını bombalaması Osmanlı Devleti'nin tarafsızlık özelliğinin kaybolmasına ve I. Dünya Savaşı'na girmesine neden olmuştur.

Cevap: B

13. Yunanistan'ın Mondros Mütarekesi sonrasındaki bu faaliyetleri egemenlik alanını ve çıkarlarını sürdürme amacına yöneliktir. Ancak Ege Adalarının silahsızlandırılması Lozan Antlaşması'nda yer aldığı için Yunanların bu dönem bu kararı değiştirme amacı taşıdıkları söylenemez.

Cevap: B

14. Mustafa Kemal'in Samsun'a ayak bastıktan sonra kurtuluş yolunun düşmanla savaşmaktan geçtiğini dile getirmesi doğrultusunda yapılan faaliyetler arasında yerel direniş örgütlerinin oluşturulması gösterilebilir.

Cevap: A

15. Millî Mücadele Dönemi'nde yaşanan Sevr Antlaşması'nın reddedilmesi ve Hıyanet-i Vataniye Kanunu'nun çıkarılması TBMM'de gerçekleşmiştir. Ancak Misakımillî'nin ilan edilmesi TBMM açılmadan önce son Osmanlı Mebusan Meclisi'nde gerçekleşmiştir.

Cevap: C

16. Mustafa Kemal Paşa ve Salih Paşa arasında gerçekleşen Amasya Görüşmesi'nde Meclisin nerede toplanacağı ve Mebusan Meclisi seçimlerinin yapılması yönünde kararlar alınmıştır. Ancak Meclis başkanının kim olacağına dair bir görüşme yer almamıştır.

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

17. Lenin'in, TBMM Başkanı Mustafa Kemal Paşa'ya yolladığı mektupta, her milletin kendi mukadderatına hâkim olması prensibinin iki devletin gelecekteki münasebetlerinin esasını teşkil edeceğini bildirmesi Sovyet Rusya'nın Türkiye'nin iç işlerine karışmaya-acağı ve emperyalist bir politika izlemeyeceği durumlarına kanıt oluşturur. Ancak ilişkilerin o dönemle sınırlı kalacağına dair bir çıkarım yoktur.

Cevap: D

18. Türk ordusunun 13 Eylül 1921'de kazandığı Sakarya Zaferi'nin Mustafa Kemal Paşa'nın askerî ve siyasi gücünün artmasını sağladığı ve TBMM Hükûmeti'nin sınırları belirleyen antlaşmalar imzaladığı yorumları yapılabilir. Ancak İstiklal Mahkemelerinin kurulması genellikle olumsuz ve olağanüstü durumlarda olduğu için kazanılan bir zafer sonrası böyle bir gelişme yaşanması beklenmez.

Cevap: B

19. Mustafa Kemal Paşa, Lozan Görüşmelerinde yer alan konularla ilgili "üç dört yüzyıllık hesaplar" diyerek Osmanlı Devleti'nde XVI. yüzyıla uzanan kapitülasyonları işaret etmiştir.

Cevap: C

20. Soyadı Kanunu ile ayrıcalıksız, imtiyazsız ve sınıfsız bir toplumsal yapı oluşturmak amaçlandığı için bu durumlara aykırı olabilecek ifadelerin soyadı olarak kullanılmasına izin verilmemiştir. Ancak şehir ve coğrafi mekan isimleri herhangi bir ayrıcalık oluşturmadığı için bu duruma aykırı olabilecek isimler arasında yer almaz.

Cevap: E

21. Saltanatın kaldırılması ve 17 Kasım 1922'de Vahdettin'in yurttan ayrılması sonrasında Abdülmecid Efendi'nin Halifelik makamına geçişi TBMM'de alınan bir karar olup TBMM'de yapılan seçimle gerçekleşmiştir.

Cevap: E

22. Türkiye'de 1930'da yapılan belediye seçimlerinde kadınlar da oy kullanmış olup Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın da belediye seçimlerine katılmasıyla birden fazla siyasal parti katılmıştır. Ancak bu seçim belediye seçimi olup genel seçimlerle birleştirilmemiştir.

Cevap: D

23. Atatürk'ün bu sözünde Türk milletinin tarihinin çok eskilere dayandığına dair bir vurgu yapılmış bu durum da milli kültür ve milli tarih unsurlarını içerisinde barındıran milliyetçilik ilkesiyle ilgilidir.

Cevap: D

24. TBMM'nin açıldığı 23 Nisan 1920'den Kurtuluş Savaşı'nın sonuna kadar geçen sürede yapılan uygulamalar milli bağımsızlığa ve halkın özgürlüğüne yönelik gelişmeler olduğu için milliyetçilik ve halkçılık ilkeleriyle ilgilidir. Devletçilik ilkesi ise 1930 yılından sonra izlenmeye başlanmıştır.

Cevap: C

25. 25 Nisan-26 Haziran 1945 tarihlerinde toplanan San Francisco Konferansı'nda Birleşmiş Milletlerin kurulması sağlanmıştır.

Cevap: A

ÇÖZÜMLER

26. 7 Ocak 1946'da kurulan Demokrat Partinin ilk genel kurulunda; antidemokratik yasaların yürürlükten kaldırılmasını, seçim yasasında gerekli değişikliklerin yapılmasını ve Cumhurbaşkanlığı ile parti başkanlığı görevlerinin birbirinden ayrılmasını öngören bir bildiri Hürriyet Misakı'dır. Bu bildiri çok partili döneme geçilmesine rağmen halen tek parti dönemi uygulamalarının devam ettiği yönündeki eleştirileri içermektedir.

Cevap: B

27. Soğuk Savaş Dönemi 1947-1991 yılları arasında kapsamaktadır. ABD Başkanı Johnson'ın bu ifadelerinde bloklaşmalardan bahsedildiği üzere bu mektubun Soğuk Savaş Dönemi'nde yazıldığı söylenebilir.

Cevap: A

28. Bazı göl çanaklarının oluşumunda karstik süreçler (kalker, jips gibi eriyebilen kayaların çözünmesi) etkilidir. Türkiye'de karstik göller özellikle Toroslar ve İç Anadolu'nun jipsli alanlarında görülür.

A) Hızır Gölü: Gümüşhane ilinde, heyelan set gölü olarak oluşmuştur. Karstik kökenli değildir.

B) Sapanca Gölü: Adapazarı'nda alüvyal set gölüdür. Karstik süreçlerle ilgisi yoktur.

C) Abant Gölü: Bolu'da, heyelan set gölüdür. Karstik değildir.

D) Ulubat Gölü: Bursa'da, Tektonik kökenli bir çöküntü gölüdür. Karstik değildir.

E) Hafik Gölü: Sivas ilinde, jips (alçıtaşı) karstına bağlı olarak oluşmuş bir göldür. Jipsin erimesiyle meydana gelen çanakta su birikmiştir. Karstik süreçlerle oluşan göllere tipik örnektir.

Karstik süreçlerle oluşan göl Hafik Gölü'dür.

Cevap: E

29. Verilen faktörler (jeolojik yapı, eğim, toprağın suya doygunluğu, yamaç dengesi) heyelan (toprak kayması) afetinin oluşumunda etkili olan başlıca unsurlardır. Heyelan, özellikle eğimli, yağışlı ve jeolojik yapının uygun olduğu bölgelerde sık görülür.

I. Ergene Havzası: Trakya'da düz veya hafif dalgalı bir havzadır. Eğim düşük, yağış az, heyelan riski yok denecek kadar azdır.

II. Yazılıkaya platosu: Plataluk düzlükler yer alır, iklim nispeten kurak, heyelan yoğunluğu düşüktür.

III. Nevşehir: Kapadokya bölgesi, volkanik tüflerle kaplı, kurakçıl bir alandır. Eğim yer yer olsa da suya doygunluk nadirdir, heyelan sık yaşanmaz.

IV. Şanlıurfa: Güneydoğu Anadolu'da düz platolar ve ovalar hakimdir, kurak iklim, heyelan riski yoktur.

V. Tunceli: Doğu Anadolu'da Munzur Dağları ve engebeli araziler bulunur. Eğim yüksek, jeolojik yapı karmaşık, ilkbaharda kar erimeleri ve yağışlarla toprak suya doymun hale gelebilir. Bu nedenle heyelan riski diğerlerine göre daha fazladır.

Verilen faktörlerin neden olduğu heyelan afeti, en sık Tunceli (V) gibi dağlık ve eğimli alanlarda yaşanır.

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

30. Haritada numaralandırılarak gösterilen üç dağ sırasının adları verilmiştir. I numara Sultan Dağları, II numara Ilgaz Dağları, III numara Mercan Dağları'dır. Buna göre doğru eşleştirme aranmaktadır.
- A) Sultan –Ilgaz – Mercan: I=Sultan, II=, Ilgaz III= Mercan → Doğru eşleşme.
- B) Ilgaz – Mercan – Sultan: I= Ilgaz olması gerekirken yanlış.
- C) Sultan – Mercan – : Ilgaz II=Mercan, III= Ilgaz → yanlış.
- D) Mercan – Sultan – : Ilgaz I=Mercan → yanlış.
- E) Mercan –Ilgaz – Sultan: I=Mercan → yanlış.
- Doğru sıralama Sultan, Ilgaz , Mercan şeklindedir.

Cevap: A

31. Yalıyar (falez), dalga aşındırması sonucu oluşan dik kıyılardır. Türkiye'de dağların kıyıya paralel uzandığı veya dik indiği yerlerde yaygındır. Delta ovalarının bulunduğu kıyılarda ise dalga birikimi baskın olduğu için yalıyar az görülür.
- I. Zonguldak-Kastamonu arası kıyı: Karadeniz'de dağlar kıyıya paralel uzanır, falezler yaygındır.
- II. Samsun-Ordu arası kıyı: Bu kesimde Kızılırmak ve Yeşilirmak deltaları (Bafra, Çarşamba) bulunur. Delta kıyılarında birikim fazla, aşındırma az olduğu için yalıyar çok az görülür.
- III. Trabzon-Artvin arası kıyı: Doğu Karadeniz'de dağlar denize paralel, falezler yaygın.
- IV. Antalya-Muğla arası kıyı: Teke Yarımadası'nda dağlar denize dik iner, falezler sık.
- V. Taşeli Platosu kıyısı: Akdeniz'de Taşeli Platosu kıyıları da falezli.
- Yalıyarların en az görüldüğü kıyı, delta ovalarının bulunduğu II. Samsun-Ordu arası kıyı'dır.

Cevap: B

32. Soruda Türkiye'deki toprak türleriyle ilgili dört ifade verilmiş, hangilerinin doğru olduğu sorulmaktadır.

I. Denizden uzak iç bölgelerde step bitki örtüsü altında kahverengi ve kestane renkli topraklar yaygın olarak görülür.

Doğru. İç Anadolu ve diğer step alanlarında, kurakçıl bitki örtüsü altında kahverengi bozkır toprakları ve daha nemli step alanlarında kestane renkli topraklar oluşur.

II. Podzol topraklar, özellikle Toros Dağları'nın denize bakan yamaçlarında iğne yapraklı ağaçların oluşturduğu ormanlar altında yaygın olarak görülür.

Yanlış. Podzol topraklar, soğuk ve nemli iklimlerde, iğne yapraklı ormanlar altında oluşur. Türkiye'de podzoller en çok Karadeniz Bölgesi'nin yüksek kesimlerinde (Küre Dağları, Kaçkarlar) görülür. Toroslar'da ise Akdeniz iklimi etkisiyle kırmızı Akdeniz toprakları (terra rossa) yaygındır, podzol oluşumu için uygun koşullar yoktur.

III. Kuzeydoğu Anadolu'da yer alan platolarda ki çayırılar altında humus bakımından zengin olan çernezyom topraklar oluşmuştur.

Doğru. Kars-Ardahan platoları gibi alanlarda, yaz yağışlarıyla beslenen çayır bitki örtüsü altında çernezyom (kara toprak) oluşumu görülür.

IV. Anadolu'da kepir veya taş doğuran olarak da bilinen vertisoller Karadeniz kıyı kesimlerinde yaygındır.

Yanlış. Vertisoller (kepir topraklar), killi ve şişme-büzülme özellikli topraklar olup Türkiye'de Trakya'daki Ergene Havzası, Güneydoğu Anadolu ve bazı iç bölgelerde yaygındır. Karadeniz kıyılarında ise yıkanmanın fazla olduğu asit karakterli topraklar (kahverengi orman toprakları, podzoller) hakimdir.

Doğru ifadeler I ve III'tür.

Cevap: B

ÇÖZÜMLER

33. Soruda, Türkiye'deki linyit yataklarının (Soma, Yatağan, Elbistan gibi) hangi jeolojik dönemde oluştuğu sorulmaktadır. Linyit, genellikle genç jeolojik dönemlerde, bitki kalıntılarının göl ve bataklık ortamlarda birikmesiyle oluşur.

A) Prekambriyen: Dünya'nın en eski jeolojik dönemidir; bu dönemde kömür oluşumu yoktur.

B) Paleozoik: Birinci Zaman olarak bilinir; taş kömürü (bitümlü kömür) bu dönemde oluşmuştur, linyit değil.

C) Mesozoik: İkinci Zaman; bu dönemde de kömür oluşumu olmakla birlikte Türkiye'deki linyit yatakları daha çok Tersiyer'dedir.

D) Tersiyer: Üçüncü Zaman; Türkiye'deki linyit yataklarının büyük çoğunluğu (Soma, Yatağan, Elbistan, Tunçbilek vb.) Tersiyer döneminde (özellikle Miyosen ve Pliyosen) oluşmuştur.

E) Kuvaterner: Dördüncü Zaman; bu dönemde daha çok alüvyon, traverten gibi genç tortullar oluşur, linyit oluşumu yaygın değildir.

Türkiye'deki önemli linyit yatakları Tersiyer döneminde oluşmuştur.

Cevap: D

34. Bitki türlerinin farklılaşmasında en önemli etkenlerden biri yükselti değişimidir. Kısa mesafede yükseltinin arttığı güzergâhlarda iklim ve bitki örtüsü çeşitliliği belirginleşir.

A) Eskişehir - Ankara: İç Anadolu'da, her iki il de benzer yükselti ve step iklimindedir. Bitki türlerinde belirgin farklılık olmaz.

B) Diyarbakır - Siirt: Güneydoğu Anadolu'da, düz alanlardan hafif engebeli alanlara geçilse de yükselti farkı sınırlıdır. Bitki örtüsü step ve meşeliktir.

C) Ordu - Tokat: Ordu Karadeniz kıyısında (0-100 m), Tokat ise iç kesimde (600-1000 m) yer alır. Kısa mesafede yükselti hızla artar, iklim nemli Karadeniz ikliminden karasal iklime geçer. Bu geçişte orman kuşakları (kayın, gürgen, kestane, meşe) ve step alanları görülür. Bitki türleri çeşitlenir. → En uygun güzergâh.

D) Edirne - Tekirdağ: Trakya'da düz alanlar, yükselti farkı az, tarım ve step bitki örtüsü.

E) Bayburt - Erzurum: Doğu Anadolu'da yüksek platolar, her ikisi de 1500-2000 m civarında, bitki örtüsü step ve çayır. Fark az.

Kısa mesafede yükseltinin değiştiği ve bitki türlerinin farklılaştığı güzergâh Ordu - Tokat'tır.

Cevap: C

ÇÖZÜMLER

35. İstanbul, Türkiye'de en fazla göç alan illerin başında gelir. Göçü tetikleyen çekici faktörler arasında iş imkânları, eğitim, sağlık, ulaşım, sosyal olanaklar gibi unsurlar yer alır. Bunların içinde en belirleyici olanı, göç edenlerin geçim kaynağı bulma beklentisidir.

A) Tarımsal üretim için verimli toprakların varlığı: İstanbul'da tarım alanları sınırlıdır ve göçün ana nedeni değildir.

B) Ulaşım biçimlerindeki çeşitliliğin fazla olması: Ulaşım kolaylığı göçü destekler ancak tek başına belirleyici değildir; insanlar iş için göç eder, ulaşım araçtır.

C) Turizm alt yapısının nitelikli ve gelişmiş olması: Turizm sektörü istihdam sağlasa da İstanbul'daki göçün temel itici gücü sanayi, ticaret ve hizmet sektörlerindeki iş çeşitliliğidir.

D) İş ve istihdam fırsatlarının çeşitli ve fazla olması: İstanbul, ülkenin sanayi, finans, ticaret ve hizmet merkezi olduğu için her kesimden insana iş imkânı sunar. Göçün en temel çekici faktörü budur.

E) Göreceli konumunun uygun olması: Konum avantajı (boğazlar, kıtalararası geçiş) ticareti geliştirmiş, dolayısıyla iş imkânlarını artırmıştır. Ancak doğrudan göç nedeni iş imkânlarıdır.

İstanbul'un en fazla göç almasında belirleyici faktör iş ve istihdam fırsatlarının çeşitli ve fazla olmasıdır.

Cevap: D

36. 1965 yılında yürürlüğe giren Nüfus Planlaması Kanunu, Türkiye'de nüfus artış hızını kontrol altına almayı ve aile planlamasını teşvik etmeyi amaçlamıştır. Bu kanunla birlikte uygulanan politikalar, planlı kalkınma hedefleri doğrultusunda nüfus ile ekonomik gelişme arasında denge kurmaya yöneliktir.

A) Kontrollü ve planlı bir nüfus artışının sağlanması amaçlanmıştır.

Doğru. Kanunun temel hedefi, yüksek nüfus artış hızını denetim altına alarak kalkınma planlarıyla uyumlu hale getirmektir.

B) Bebek ve çocuk ölümlerinin önlenmesi hedeflenmiştir.

Doğru. Anne ve çocuk sağlığına yönelik iyileştirmeler, nüfus politikalarının önemli bir parçasıdır.

C) Anne ve çocuk sağlığına özel önem verilmiştir.

Doğru. Sağlıklı nesiller yetiştirilmesi ve ölüm oranlarının düşürülmesi amaçlanmıştır.

D) Kırsal kesimde nüfus artışı desteklenmiştir.

Yanlış. Kanun, nüfus artışını kontrol altına almayı hedeflediği için kırsalda veya herhangi bir yerde nüfus artışını teşvik etmez. Aksine, aile planlaması yoluyla doğumların sınırlandırılması öngörülmüştür.

E) Nüfus ile ekonomik kalkınma arasında denge kurulmaya çalışılmıştır.

Doğru. Planlı kalkınma döneminin gereği olarak nüfus artış hızının ekonomik büyümeyle uyumlu olması hedeflenmiştir.

1965 Nüfus Planlaması Kanunu'nun hedefleri arasında kırsal kesimde nüfus artışını desteklemek yer almaz.

Cevap: D

ÇÖZÜMLER

37. Madencilik faaliyetleri, küçük kırsal yerleşmelerin zamanla şehir haline gelmesine neden olabilir. Türkiye'de bu duruma örnek olarak Zonguldak (taş kömürü), Batman (petrol), Soma (linyit) gibi yerleşmeler gösterilebilir. Verilen iller arasında madencilikle öne çıkan ve bu sayede gelişen il Batman'dır.

I. Adapazarı: Sanayi ve ticaret merkezidir; ancak madencilik faaliyetleriyle değil, daha çok ulaşım ve tarım ile gelişmiştir.

II. Tokat: Tarım ve hayvancılık ağırlıklıdır; önemli bir madencilik merkezi değildir.

III. Uşak: Mermer çıkarımı ön plandadır..

IV. Aksaray: Tarım ve tuz üretimiyle bilinir; madencilik şehirleşmede birincil etken değildir.

V. Batman: Raman Dağı'nda 1940'lı yıllarda petrol bulunmasıyla küçük bir yerleşme olan İluh, zamanla büyüyerek Batman şehrine dönüşmüştür. Petrol madenciliği, şehrin kuruluş ve gelişiminde temel faktördür.

Madencilik faaliyeti sonucu gelişen şehir yerleşmesine en iyi örnek V. Batman'dır.

Cevap: E

38. Turist kafilesi Gürcistan'dan Türkiye'ye giriş yapacak ve ardından kara yoluyla İran'a geçecektir. Bu güzergâhta kullanılması gereken sınır kapıları, Gürcistan sınırındaki Sarp Kapısı (Artvin) ile İran sınırındaki Gürbulak Kapısı'dır (Ağrı).

A) Sarp - Gürbulak: Sarp, Gürcistan'a açılan kapı; Gürbulak, İran'a açılan kapı. Doğru sıralama.

B) Kapıkule - Cilvegözü: Kapıkule Bulgaristan'a, Cilvegözü Suriye'ye açılır. Yanlış.

C) Dilucu - Habur: Dilucu Nahçıvan (Azerbaycan)'a, Habur Irak'a açılır. Yanlış.

D) Sarp - Cilvegözü: Sarp doğru, ancak Cilvegözü Suriye'ye; İran değil. Yanlış.

E) Gürbulak - Ceylanpınar: Gürbulak İran'a, Ceylanpınar Suriye'ye açılır; hem sıralama hem ülke yanlış.

Doğru sıralama Sarp - Gürbulak'tır.

Cevap: A

ÇÖZÜMLER

39. Soruda, Türkiye'nin kara yolu taşımacılığıyla ilgili üç ifade verilmiş, hangilerinin doğru olduğu sorulmaktadır. İfadeleri coğrafi ve tarihsel bilgiler ışığında değerlendirelim

I. Kara yoluyla petrol ve doğal gaz hızlı ve düşük maliyetle taşınmaktadır.

Yanlış. Petrol ve doğal gaz, büyük miktarlarda ve uzun mesafelere, daha çok boru hatları veya deniz yoluyla (tankerler) taşınır. Kara yolu (tanker tırları) sınırlı miktarlarda ve kısa mesafelerde kullanılır; maliyeti yüksek, kapasitesi düşüktür. Türkiye'de Kerkük-Yumurtalık, Bakü-Tiflis-Ceyhan gibi petrol boru hatları ile TANAP, Mavi Akım gibi doğal gaz boru hatları ana taşıma sistemidir .

II. Kara yoluna ilişkin yatırımlar 1950'lerden sonra hızla artmıştır.

Doğru. 1950'li yıllardan itibaren Türkiye'de karayolu yapımına ağırlık verilmiş, demiryolu yatırımları ihmal edilmiştir. Bu dönemde Marshall Planı yardımlarıyla karayolu ağı genişlemiş, ulaşım politikasında karayolu ön plana çıkmıştır .

III. Kabotaj Kanunu bu ulaşım biçiminin geliştirilmesi için yürürlüğe konmuştur.

Yanlış. Kabotaj Kanunu, deniz ticareti ile ilgilidir. 1 Temmuz 1926'da yürürlüğe giren bu kanunla, Türkiye'nin limanları arasında yük ve yolcu taşıma hakkı Türk bayraklı gemilere verilmiş, yabancı gemilerin kabotaj hakkı kaldırılmıştır. Kanun, kara yolu taşımacılığıyla ilgili değildir .

Doğru ifadeler yalnızca II numaralı maddedir.

Cevap: B

40. Soruda, örtü altı tarım yönteminin verilen illerden hangisinde diğerlerine göre daha dar bir alanda yapıldığı sorulmaktadır. Örtü altı tarım, iklim koşullarının kontrol altına alınarak üretim yapılmasını sağlayan bir yöntemdir. Türkiye'de bu üretim şekli özellikle Akdeniz ve Ege kıyılarında yoğunlaşmıştır.

A) Antalya:

Antalya, Türkiye'de örtü altı tarımın en yoğun yapıldığı ildir. 316 bin dekarı aşan üretim alanıyla birinci sırada yer almaktadır . Dünyanın en büyük örtü altı tarım fuarı Growtech Antalya'da düzenlenmektedir .

B) Mersin:

Mersin, Antalya'dan sonra ikinci sırada gelir. 12 ay üretim yapılabilen bir kent olup kesme gül üretiminde Türkiye üçüncüsüdür . Örtü altı üretim alanı oldukça geniştir .

C) Adana:

Adana, örtü altı üretim alanı bakımından üçüncü sırada yer alır . Çukurova'nın verimli toprakları ve iklimi sayesinde sera tarımı gelişmiştir.

D) İzmir:

İzmir, örtü altı üretimde ilk beş il arasında olup Ege Bölgesi'nin önemli sera alanlarına sahiptir .

E) Denizli:

Denizli'de örtü altı üretim yapılmakla birlikte , Antalya, Mersin, Adana ve İzmir'e göre çok daha dar bir alanda gerçekleştirilmektedir. Tarım Bakanlığı verilerine göre örtü altı üretim alanlarının %90'ı Antalya, Mersin, Adana, Muğla ve İzmir'de toplanmıştır . Denizli bu listede yer almamakta olup üretim miktarı ve alanı diğerlerine göre oldukça sınırlıdır.

Verilen iller arasında örtü altı tarımın en dar alanda yapıldığı il Denizli'dir.

Cevap: E

ÇÖZÜMLER

41. Soruda, pamuk tarımı yapılmadığı halde pamuklu dokuma sanayisinin geliştiği il sorulmaktadır. Verdiğiniz bilgiye göre Gaziantep pamuk üretiminde ilk sıralarda olmasa da üretim yapılan iller arasındadır. Bu durumda seçenekleri yeniden değerlendirmek gerekir.

A) Gaziantep: Gaziantep'te pamuk tarımı yapılmaktadır. Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nde Şanlıurfa'dan sonra pamuk üretiminde söz sahibi illerendir. → Pamuk yetiştirilir.

B) Kayseri: Kayseri'de pamuk tarımı yapılmamaktadır. İç Anadolu Bölgesi'nde yer alan il, karasal iklimi nedeniyle pamuk yetiştiriciliğine uygun değildir. Buna rağmen Kayseri, Türkiye'nin önemli tekstil merkezlerinden biridir ve pamuklu dokuma sanayisi oldukça gelişmiştir. → Pamuk yetiştirilmez, dokuma sanayisi vardır.

C) Antalya: Antalya'da pamuk tarımı yapılmaktadır. Akdeniz Bölgesi'nde özellikle Serik, Manavgat gibi ilçelerde pamuk üretimi vardır. → Pamuk yetiştirilir.

D) Denizli: Denizli'de pamuk tarımı yapılmaktadır. Ege Bölgesi'nde Aydın, Manisa ile birlikte pamuk üretilen iller arasındadır. Aynı zamanda tekstil sanayisi gelişmiştir. → Pamuk yetiştirilir.

E) Aydın: Aydın, Ege Bölgesi'nin en önemli pamuk üreticisi illerinden biridir. → Pamuk yetiştirilir.

Verilen iller arasında pamuk tarımı yapılmadığı halde pamuklu dokuma sanayisi bulunan tek il Kayseri'dir.

Cevap: B

42. Rüzgâr enerjisi potansiyeli, bir bölgenin coğrafi konumu, topoğrafyası ve hakim rüzgâr sistemlerine bağlı olarak değişir. Türkiye'de rüzgâr enerjisi santralleri (RES) en çok kıyı bölgelerde, özellikle Marmara, Ege ve Akdeniz kıyılarında yoğunlaşmıştır. TÜREB (Türkiye Rüzgar Enerjisi Birliği) verilerine göre rüzgâr enerjisi kurulu gücünün bölgesel dağılımı, potansiyelin hangi alanlarda daha yüksek olduğunu göstermektedir.

TÜREB tarafından hazırlanan Türkiye Rüzgar Enerjisi İstatistik Raporu'na göre, rüzgâr enerjisi kurulu gücünde Marmara Bölgesi 6.968,6 MW ile lider konumdadır. Onu 4.495,7 MW ile Ege Bölgesi izlemektedir. İç Anadolu, Akdeniz, Karadeniz, Doğu ve Güneydoğu Anadolu bölgeleri ise daha sınırlı fakat istikrarlı bir büyüme sergilemektedir.

İller bazında ise tablo Batı Anadolu'nun ağırlığını açıkça göstermektedir :

I. İzmir: 2.307 MW kurulu güçle Türkiye'de açık ara birinci sıradadır. Ege Bölgesi'nin en batı ucunda, kıyı kesimde yer alan İzmir, hakim rüzgâr akımlarına açık konumu ve uygun topoğrafyası sayesinde rüzgâr enerjisi potansiyeli en yüksek ildir. → Potansiyel çok yüksek.

II. Antalya: Akdeniz kıyısında yer almasına rağmen, Toros Dağları'nın kıyıya paralel uzanması nedeniyle rüzgâr enerjisi potansiyeli İzmir'e göre daha sınırlıdır. Kurulu güç verileri de Batı Anadolu'nun gerisindedir.

III. Bartın: Karadeniz kıyısında olmasına rağmen, topoğrafya ve bölgesel rüzgâr rejimi nedeniyle potansiyel Batı Anadolu kadar yüksek değildir.

IV. Adana: Çukurova'nın verimli ovalarına sahip olan Adana'da rüzgâr enerjisi potansiyeli bulunmakla birlikte, İzmir'in çok gerisindedir.

V. Şanlıurfa: Güneydoğu Anadolu'da yer alan Şanlıurfa, daha çok güneş enerjisi potansiyeli ile öne çıkmaktadır. Rüzgâr enerjisi açısından İzmir ile kıyaslanamaz.

Verilen iller arasında rüzgâr enerjisi potansiyeli en yüksek olan il, kurulu güç verileri ve coğrafi konuyla İzmir (I)'dir.

Cevap: A

ÇÖZÜMLER

43. Soruda, İzmir-Efemçukuru, Erzurum-Aziziye, Uşak-Kışladağ ve Antalya-Kumluca bölgelerinden hangilerinde altın madeni çıkarıldığı sorgulanmaktadır.

I. İzmir – Efemçukuru:

İzmir'in Menderes ilçesi Efemçukuru köyü yakınlarında bulunan altın madeni, TÜPRAG tarafından işletilmektedir. 2011 yılında üretime başlayan maden, yeraltı işletme yöntemiyle çalışmakta olup halen faaliyetini sürdürmektedir. → Altın çıkarılmaktadır.

II. Erzurum – Aziziye:

Erzurum'un Olur ilçesi Boğazgören köyü mevkiinde (Aziziye'ye bağlı bir bölge) altın rezervi tespit edilmiş ve işletme ruhsatı alınmıştır. 2020 yılında Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından onaylanan sahada, tonda 4 gram altın tenörü belirlenmiştir. → Altın çıkarılmaktadır.

III. Uşak – Kışladağ:

Uşak'ın Eşme ve Ulubey ilçeleri sınırında yer alan Kışladağ Altın Madeni, 2006 yılından beri işletilmektedir, açık ocak yöntemiyle çalıştırılan maden, Avrupa'nın en büyük altın madeni olarak kabul edilmektedir. → Altın çıkarılmaktadır.

IV. Antalya – Kumluca:

Antalya genelinde çeşitli madenler (boksit, barit, manganez, krom, kurşun-çinko) bulunmakla birlikte, Kumluca ilçesinde ticari olarak işletilen bir altın madeni bulunmamaktadır. Bölgede altın varlığına dair herhangi bir işletme kaydına rastlanmamıştır. → Altın çıkarılmamaktadır.

Altın madeni çıkarılan alanlar I, II ve III numaralı bölgelerdir doğru cevap B) I ve III olarak değerlendirilebilir.

Cevap: B

44. Soruda, Türkiye'de tarım sektörünün güçlü yanlarını oluşturan özellikler sorulmaktadır. Güçlü yanlar, sektörün rekabet gücünü artıran, verimliliği ve çeşitliliği destekleyen faktörlerdir. Zayıf yönler ise tam tersi etki yapar.

I. Tarımda teknoloji kullanımının giderek yaygınlaşması:

Modern tarım teknikleri (sulama, makineleşme, iyi tarım uygulamaları) verimliliği artırır, üretim kalitesini yükseltir. Bu, Türkiye tarımının son yıllarda gelişen güçlü bir yanıdır. → Güçlü yan.

II. İklim ve yeryüzü şekillerindeki farklılıkların tarımsal çeşitliliği sağlaması:

Türkiye'nin farklı iklim bölgelerine ve çeşitli topoğrafyaya sahip olması, çok sayıda tarım ürününün yetiştirilmesine olanak tanır. Bu çeşitlilik, hem iç piyasada hem ihracatta önemli bir avantajdır. → Güçlü yan.

III. Tarım alanlarının miras yoluyla küçük parçalara dönüştürülmesi:

Miras hukuku nedeniyle arazilerin bölünmesi, işletmelerin küçülmesine ve ekonomik ölçeğin kaybolmasına yol açar. Makineleşmeyi zorlaştırır, verimliliği düşürür. Bu, Türkiye tarımının en önemli zayıf yönlerinden biridir. → Güçlü yan değil.

IV. Bazı bölgelerde emek yoğun tarımın egemen olması:

Emek yoğun tarım, gelişmemiş tarım teknolojileriyle yapılan, birim alandan düşük verim alınan üretim şeklidir. Genellikle kırsal kalkınmanın yetersiz olduğu alanlarda görülür. Rekabet gücünü artıran bir özellik değildir. → Güçlü yan değil.

Türkiye'de tarım sektörünün güçlü yanları I ve II numaralı maddelerdir.

Cevap: A

ÇÖZÜMLER

45. Soruda, verilen illerden hangisinde UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde yer alan birden fazla kültürel varlık bulunduğu sorulmaktadır. UNESCO Dünya Mirası Listesi, üstün evrensel değere sahip kültürel ve doğal varlıkları kapsar. Türkiye'nin listede 19 varlığı bulunmaktadır. Bazı iller bu listede birden fazla varlığa ev sahipliği yapmaktadır.

Kars: Kars ilinde Ani Arkeolojik Alanı 2016 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne kaydedilmiştir. Ancak Kars'ta listede yer alan başka bir kültürel varlık bulunmamaktadır. → Tek varlık.

B) İzmir: İzmir, UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde iki ayrı kültürel varlık ile temsil edilmektedir :

Efes Antik Kenti (Selçuk ilçesi) – 2015 yılında listeye alınmıştır. Antik dünyanın yedi harikası olan Artemis Tapınağı, Celsus Kütüphanesi ve Büyük Tiyatro'yu barındırır.

Bergama Çok Katmanlı Kültürel Peyzaj Alanı – Pergamon Antik Kenti, Asklepion Sağlık Merkezi ve çevresini kapsayan bu alan 2014 yılında listeye alınmıştır.

Ayrıca İzmir Tarihi Liman Kenti (Kemeraltı), Birgi Tarihi Kenti, Ceneviz kaleleri (Foça, Çandarlı, Çeşme) ve Gediz Deltası UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi'nde yer almaktadır. → Birden fazla varlık.

C) Karabük: Karabük ilinde Safranbolu Şehri 1994 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne alınmıştır. Geleneksel Türk kent dokusunun korunmuş en güzel örneklerinden biri olan Safranbolu, listedeki tek Karabük varlığıdır. → Tek varlık.

D) Adıyaman: Adıyaman ilinde Nemrut Dağı 1987 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi'ne kaydedilmiştir. Kommagene Kralı I. Antiochos'un mezarı ve dev heykelleri ile ünlü bu alan, Adıyaman'daki tek Dünya Mirası varlığıdır. → Tek varlık.

E) Çanakkale: Çanakkale'de Çanakkale ve Gelibolu 1. Dünya Savaşı Alanları 2014 yılında UNESCO Dünya Mirası Geçici Listesi'ne alınmıştır. Ancak bu alan henüz asıl (daimi) listeye girememiştir. Çanakkale'de asıl listede kayıtlı herhangi bir kültürel varlık bulunmamaktadır. Troia Antik Kenti de listeye alınmamıştır. → Listedeki varlık yok.

UNESCO Dünya Mirası Listesi'nde birden fazla kültürel varlık bulunan il İzmir'dir (Efes ve Bergama).

Cevap: B

46. Çevre komisyonu

Anayasa komisyonu

Adalet komisyonu

Çevre komisyonu

Adalet komisyonu

TBMM komisyonlarındandır.

Maliye komisyonu bu komisyonlar arasında yer almaz.

Cevap: A

47. Anayasanın ikinci maddesinde yer alan Cumhuriyetin nitelikleri

- Atatürk milliyetçiliğine bağlı devlet ilkesi
- Laik devlet ilkesi
- Sosyal devlet ilkesi
- Hukuk devleti ilkesi
- Demokratik devlet ilkesi
- İnsan haklarına saygılı devlet ilkesi

Cevap: D

48. Kamu kurumunda işçi statüsü ile çalışanlar siyasi partiye üye olabilirler. Kamu kurumunda memur statüsünde çalışanlar siyasi partiye üye olamazlar.

Cevap: C

49. Belediye meclis üyelerini ve Belediye Başkanını geçici olarak görevden uzaklaştıran İçişleri Bakanı, görevine tamamen son veren danıştıdır.

Cevap: D

50. TBMM Başkanlığına bağlı olarak kurulan idarenin işleyişiyle ilgili şikayetleri inceleyen kurum, Kamu Denetçiliği Kurumudur.

Cevap: B

51. İllerde valinin başkente danışmadan karar alabilme yetkisine yetki genişliği denir.

Cevap: A

ÇÖZÜMLER

52. Anayasaya aykırılığın diğer mahkemelerde ileri sürülmesi anayasa mahkemesinin somut norm denetimidir.

Cevap: B

53. Erginlik 18 yaşının doldurulması ve evlilik ile doğru-
dan kazanılır. Kişinin isteği ve velinin rızası ile kaza-
nılan erginlikte mahkeme kararı gerekmektedir.

Cevap: C

54. Kanunlar TBMM tarafından çıkartılır. TBMM tarafın-
dan çıkartılan kanunlar Cumhurbaşkanlığı tarafın-
dan Resmi gazetede yayımlanır

Cevap: B

55. • Drakula İrlandalı Bram Stoker'ın Transilvan-
ya'daki Drakula Şatosu'nun lordu Drakula'yı yok
etmeye çalışan bir grup insanı konu alan roma-
nıdır.
- Usta ile Margarita, Mihail Bulgakov tarafından
yazılmış bir romandır.
- Frankenstein Mary Shelley tarafından yazılmış
olup bir deneyde vücut parçalarından akıllı bir
yaratık yaratan Frankenstein'in hikâyesini ele
alan romandır.
- Dr. Jekyll ve Mr. Hyde, yazar Robert Louis Ste-
venson'ın bir romanıdır. Romanda Utterson'ın;
dostu olan nazik Jekyll'in zaman zaman bir ca-
navara yani Hyde'a dönüşmesi gözlemlemesi
anlatılmaktadır.
- Faust Goethe'nin dünya klasikleri arasında
önemli bir yeri olan romanıdır.

Cevap: A

56. Çeşmibülbül sarmal süsler ve çiçek motifleri ile işle-
nen cam işlerine verilen addır.

Cevap: D

57. Bezelye bitkisinin birçok özelliğini kalıtımın temel
prensiplerini araştırmak için kullanan bilim insanı
Gregor Mendel'dir.

Cevap: B

58. • Münhasır: Mahsus
- Ehvenişer: Kötü olanların içinde iyisi
- Tevekkeli: Boşuna
- Cihanşümül: Evrensel
- Galatimeşhur: Yaygınlaştığı için yanlışlığına
önem verilmeden kullanılagelen söz, deyim.

Cevap: E

59. Sungun Babacan; Brad Pitt, Tom Hanks, Mel Gib-
son, Tom Hanks gibi birçok aktörü seslendirmiştir.

Cevap: C

60. Doğu Anadolu Gözlemevi, Erzurum'da yer alan ast-
ronomik gözlemevidir.

Cevap: A